

Sygn. akt I NO 83/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot (uzasadnienie)

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie ze skargi Ministra Zdrowia
na uchwałę Nr (...) Okręgowej Rady Lekarskiej w S. z dnia 8 kwietnia 2017 r. w
sprawie ustalenia liczby mandatów delegatów na Okręgowy Zjazd Lekarzy
Okręgowej Izby Lekarskiej w S. VIII kadencji,
przy udziale Okręgowej Izby Lekarskiej w S.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 9 grudnia 2020 r.,

- 1. oddała skargę w całości i utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy;**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa - Ministra Zdrowia na rzecz Okręgowej Izby Lekarskiej w S. kwotę 274 (dwieście siedemdziesiąt cztery) złote tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

Okręgowa Rada Lekarska Okręgowej Izby Lekarskiej 8 kwietnia 2017 r.
podjęła uchwałę nr (...) w sprawie ustalenia liczby mandatów delegatów na

Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. VIII kadencji (dalej: uchwała nr (...)).

Minister Zdrowia, pismem z 6 lipca 2020 r., działając na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. izbach lekarskich (t.j. Dz.U. 2019, poz. 965 ze zm.; dalej: ustawa o izbach lekarskich) zaskarżył uchwałę nr (...) do Sądu Najwyższego. W ocenie Ministra Zdrowia, wskazana uchwała podjęta została z naruszeniem art. 25 ustawy o izbach lekarskich, polegającym na kierowaniu przez Okręgową Radę Lekarską w S. działalnością Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trakcie posiedzenia Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w dniu 8 kwietnia 2017 r., podczas gdy w świetle dyspozycji przepisu art. 25 ustawy o izbach lekarskich okręgowa rada lekarska kieruje działalnością okręgowej izby lekarskiej w okresie między okręgowymi zjazdami lekarzy.

Wobec powyższego Minister Zdrowia wniósł o:

1. uwzględnienie skargi w całości, poprzez uchylenie zaskarżonej uchwały nr (...);
2. przyjęcie skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wobec jej oczywistej zasadności;
3. przeprowadzenie dowodów z dokumentów, tj. wydruków wiadomości e-mail z 29 marca 2017 r. oraz z 5 kwietnia 2017 r., odpisu protokołu z przebiegu posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej w S. z 8 kwietnia 2017 r., protokołu z posiedzenia na Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. VIII kadencji na okoliczność wykazania ich treści oraz kierowania przez Okręgową Radę Lekarską w S. działalnością Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trakcie Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S..

W odpowiedzi na skargę Ministra Zdrowia z 6 lipca 2020 r., Okręgowa Izba Lekarska w S. wniosła o oddalenie skargi w całości i utrzymanie zaskarżonej uchwały w mocy, zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych, z uwzględnieniem opłat skarbowych od pełnomocnictw, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu ze wskazanych w odpowiedzi na skargę dokumentów, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań wskazanych w odpowiedzi na skargę świadków

oraz z przesłuchania w charakterze strony dr n. med. M. W. – Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w S..

W uzasadnieniu odpowiedzi na skargę Okręgowa Izba Lekarska w S. wskazała, że stanowisko Ministra Zdrowia zaprezentowane w skardze z 6 lipca 2020 r. jest całkowicie bezzasadne. W ocenie Okręgowej Izby Lekarskiej w S. brak jest jakichkolwiek podstaw, zarówno formalnoprawnych, jak i faktycznych, do jej uwzględnienia i uchYLENIA uchwały nr (...) w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich minister właściwy do spraw zdrowia może zaskarżyć do Sądu Najwyższego uchwałę organu izby lekarskiej pod zarzutem niezgodności z prawem, w terminie 6 miesięcy od dnia jej otrzymania. Sąd Najwyższy utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy bądź ją uchyla i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi samorządu, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia.

W postępowaniu zainicjowanym skargą z 6 lipca 2020 r. Minister Zdrowia podniósł zarzut naruszenia art. 25 ustawy o izbach lekarskich, będący wynikiem kierowania przez Okręgową Radę Lekarską w S. działalnością Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trakcie posiedzenia Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w dniu 8 kwietnia 2017 r. Zgodnie z normą wskazanego przepisu okręgowa rada lekarska kieruje działalnością okręgowej izby lekarskiej w okresie między okręgowymi zjazdami lekarzy, a zatem *a contrario* w okresie okręgowego zjazdu lekarzy okręgowa rada lekarska nie kieruje działalnością okręgowej izby lekarskiej, w szczególności nie wykonuje zadań określonych we wskazanym przepisie. Do naruszenia wskazanej normy, zdaniem Ministra Zdrowia, doszło z uwagi na obradowanie Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. oraz Okręgowej Rady Lekarskiej w S. w tym samym dniu, czyli 8 kwietnia 2017 r.

Przed rozważeniem powyższego zarzutu wskazać należy, że w postępowaniu zainicjowanym skargą Ministra Zdrowia w trybie art. 19 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich, Sąd Najwyższy nie jest sądem merytorycznym – „sądem faktu”, prowadzącym postępowanie dowodowe, lecz kasacyjny – „sądem prawa”. Sąd

Najwyższy pozostaje więc związany ustalonym stanem faktycznym sprawy i nie przeprowadza w jakimkolwiek zakresie dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Jednocześnie podkreślić należy, że w przypadku zarzutu naruszenia prawa materialnego przedmiotem badania prowadzonego przez Sąd Najwyższy pozostają wskazane ustalenia faktyczne, w szczególności w zakresie ich relewancji z hipotezą zastosowanej normy prawnej. W przypadku bowiem braku wskazanej relewancji dochodzi do błędu subsumpcji. Przekładając powyższe na realia niniejszego postępowania stwierdzić należy, że Sąd Najwyższy związany pozostaje dokumentacją dotyczącą stanu faktycznego, w tym wyjaśnieniami strony, którymi dysponował Minister Zdrowia występując ze skargą na uchwałę nr (...) do Sądu Najwyższego.

Zgodnie z dokonanymi w sprawie ustaleniami, dnia 8 kwietnia 2017 r. odbyło się posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej w S., na którym podjęta została uchwała nr (...). Tego samego dnia odbyło się posiedzenie Okręgowego Zjazdu Lekarzy Izby Lekarskiej w S.. Zgodnie ze stanowiskiem Ministra Zdrowia, posiedzenie pierwszego ze wskazanych organów nie mogło się odbyć w tym okresie, gdyż w ten sposób doszło do naruszenia art. 25 ustawy o izbach lekarskich.

Sąd Najwyższy zważył, że norma art. 25 ustawy o izbach lekarskich określa zadania okręgowej rady lekarskiej, jednocześnie wyznaczając granice temporalne ich wykonywania, którymi jest okres między okręgowymi zjazdami lekarzy. Wykonywanie ich w czasie okręgowego zjazdu lekarzy stanowiłoby więc jej naruszenie. Rozdzielność czasowa wykonywania zadań przez okręgową radę lekarską oraz okręgowy zjazd lekarzy nie oznacza jednakże, że nie mogą być one realizowane tego samego dnia. Istotne jest, aby okręgowa rada lekarska nie kierowała działalnością okręgowej izby lekarskiej w czasie okręgowego zjazdu lekarzy.

W świetle powyższego kluczowe jest ustalenie, czy 8 kwietnia 2017 r. Okręgowa Rada Lekarska w S. realizowała zadania, o których mowa w art. 25 ustawy o izbach lekarskich w czasie, gdy odbywał się Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S.. Z protokołu posiedzenia Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. (k. 27), skargi Ministra Zdrowia (k. 3),

pisma Okręgowej Izby Lekarskiej w S. (...) (k. 6) jednoznacznie wynika, że obrady tego organu rozpoczęły się o godz. 10:00 w Hotelu Silver w S.. Obrady Okręgowej Rady Lekarskiej w Szczecinie, zgodnie z protokołem posiedzenia tego organu z dnia 8 kwietnia 2017 r., rozpocząć się zaś miały o godz. 11:00 (k. 20). Z wyjaśnień przekazanych Ministrowi Zdrowia w odpowiedzi na pismo z dnia 19 marca 2020 r. przez Okręgową Izbę Lekarską w S. (...) wynika jednak, że „w treści protokołu z posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej OIL w S. z dnia 8 kwietnia znalazła się oczywista omyłka pisarska w zakresie określenia godziny otwarcia posiedzenia w/w organu. Błędnie bowiem w nim wskazano, że początek obrad miał miejsce o godz. 11.00 w sytuacji gdy powyższe rzeczywiście nastąpiło o godz. 9.00, czego dowodzi treść zaproszenia na posiedzenie ORL OIL w S. z dnia 29 marca 2017 r. przesłanego do członków tego organu drogą elektroniczną, jak i treść wiadomości e-mail z dnia 5 kwietnia 2017 r., w którym przesłane zostały członkom organu materiały na zaplanowane posiedzenie” (k. 6-7). W związku ze wskazaną oczywistą omyłką pisarską, sporządzone zostało 5 sierpnia 2020 r. oświadczenie o sprostowaniu protokołu z posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej w S. z dnia 8 kwietnia 2017 r. w zakresie określenia początku obrad Okręgowej Rady Lekarskiej w S. w ten sposób, że wyrażenie: „Początek obrad: godz. 11.00” zastąpiono wyrażeniem „Początek obrad: godz. 9.00”. Możliwość rozpoczęcia obrad o godz. 9:00 przez Okręgową Radę Lekarską w S. dopuszcza Minister Zdrowia wskazując w skardze, że „gdyby przychylić się do stanowiska, iż ORL w S. mogła kierować Okręgową Izbą Lekarską w S. w godzinach innych niż godziny obradowania OZL OIL w S., to powstają uzasadnione wątpliwości co do rzeczywistych godzin trwania posiedzenia ORL w S.. Z zaproszenia do udziału w posiedzeniu ORL w S. wynika, iż posiedzenie ORL w S. miało się odbyć o godzinie 9:00” (k. 3 *verte*). Konsekwentnie zarzut naruszenia normy art. 25 ustawy o izbach lekarskich wiąże się z możliwością niezakończenia obrad przez Okręgową Radę Lekarską w S. do chwili rozpoczęcia obrad przez Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S., czyli do godz. 11:00.

Z protokołu posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej w S. z dnia 8 kwietnia 2017 r. nie wynika, o której godzinie zakończyły się obrady tego organu. Pomimo tego, w oparciu o dokumentację w sprawie, będącą w dyspozycji Ministra Zdrowia i

stanowiącą podstawę do sformułowania skargi, zasady logiki i doświadczenia życiowego, można określić, czy posiedzenie to zakończyło się przed godz. 11:00, gdy rozpoczęły się obrady Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S..

Przede wszystkim zauważyć należy, że z listy obecności stanowiącej załącznik nr 1 do protokołu z posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej w S. z dnia 8 kwietnia 2017 r. wynika, że ponad połowa jego członków (k. 21) wzięła również aktywny udział w posiedzeniu Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w dniu 8 kwietnia 2017 r. Wśród tych osób znaleźli się: Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w S. dr n. med. M. W., która prowadziła obrady Okręgowej Rady Lekarskiej w S., a także m.in. otworzyła obrady Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S., przywitała przybyłych gości, delegatów i Honorowych Członków OIL w S., przeczytała list Ministra Zdrowia, przedstawiła propozycję ORL w S. dotyczącą składu osobowego Prezydium Zjazdu oraz w nim zasiadła; lek. W. K., który pełnił także obowiązki Przewodniczącego Zjazdu; dr n. med. Ł. T. i dr n. med. M. P., którzy pełnili również obowiązki Wiceprzewodniczących Zjazdu; dr n. med. M. Z. i lek. M. S., które pełniły również obowiązki Sekretarzy Zjazdu; lek. M. M., dr n. med. M. R., którzy pełnili także obowiązki członków Komisji Mandatowej Zjazdu; lek. S. C., dr n. med. G. C., lek. dent. B. U., którzy pełnili również obowiązki członków Komisji Skrutacyjnej Zjazdu; dr n. med. A. R., dr n. med. A. K., dr n. med. J. M., dr n. med. J. W., prof. dr hab. n. med. T. S., którzy pełnili obowiązki członków Komisji Uchwał i Wniosków Zjazdu. Udział wskazanych osób w posiedzeniu Okręgowej Rady Lekarskiej w S., a także aktywny udział w posiedzeniu Okręgowego Zjazdu Lekarzy, prowadzi do wniosku, iż posiedzenie pierwszego ze wskazanych organów zakończyło się przed rozpoczęciem posiedzenia drugiego organu.

Ponadto podkreślić należy, że ostatnim – dziewiątym punktem porządku obrad posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej w S. były „wolne wnioski”. W ramach tego punktu „Prezes ORL w S. poinformowała, że na odbywającym się w dniu dzisiejszym OZL nie będzie obecna kol. I. S., w związku z powyższym Rada powinna zastanowić się nad propozycją jednego z sekretarzy Zjazdu zasiadającego w Prezydium OZL. Po krótkiej dyskusji zaproponowano M. S. (popr. – S.), która

wyraziła zgodę na powyższe” (k. 20 *verte*). W związku z powyższym zauważyć należy, że wypowiedź Przewodniczącej Okręgowej Rady Lekarskiej w S. wprost odnosi się do zdarzenia jakim ma być Okręgowy Zjazd Lekarzy. Ponadto, zgodnie z protokołem posiedzenia Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S., pierwszym jego punktem było otwarcie obrad, co uczyniła właśnie Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w S., zaś jedną z pierwszych czynności był wybór Sekretarza Zjazdu, w tym lek. M. S., na który wskazana wyraziła zgodę. Powyższe w pełni potwierdza wniosek, iż posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej w S. w dniu 8 kwietnia 2017 r. zakończyło się przed rozpoczęciem posiedzenia Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S.. Tym samym zarzut naruszenia normy art. 25 ustawy o izbach lekarskich w ocenie Sądu Najwyższego nie ma uzasadnionych podstaw.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c., orzekł jak w sentencji. O kosztach orzeczono na podstawie § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 265).

Zdanie odrębne od wyroku złożył SSN Janusz Niczyporuk.